

ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2014

Ο Νίκος - Αλέξης Ασλάνογλου, ο Γιάννης Ρίτσος, ο Ντίνος Χριστιανόπουλος και ο Γιάννης Σκαρίμπας εμπνέουν νέους σκηνοθέτες και ηθοποιούς που μεταφέρουν γνωστά έργα τους σε παραστάσεις - ενίοτε και σε παράδοξους χώρους

ΠΟΙΗΣΗ & ΘΕΑΤΡΟ

Όταν ο Χριστιανόπουλος γίνεται περφόρμανς

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ν. ΜΑΝΙΑΤΗΣ

Τι γυρεύει ο ποιητής Νίκος - Αλέξης Ασλάνογλου σε ένα παράξενο υπόγειο που λέγεται Μπανγκλαντές, στην οδό Χαλκοκονδύλη, στην Ομόνοια; Πώς γίνεται ο ποιητικός λόγος του Ντίνου Χριστιανόπουλου θεατρικοχορευτική περφόρμανς; Και πώς συνδέονται ο Γιάννης Σκαρίμπας, ο Μπάροουζ, ο Ρίτσος και ο Κάμινγκς; Ενίοτε το θέατρο ανοίγει τις κεραίες του στην ποίηση. Και συχνά ηθοποιοί και σκηνοθέτες δεν ανατρέχουν στην κλασική δεξαμενή των κειμένων αλλά επιλέγουν να δραματοποιήσουν έργα ποιητών. Όπως τώρα.

ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ. «Αυτά που κάνω είναι αυτά που αγαπώ πολύ σαν να τους χρωστώ. Έτσι ένιωσα με τις «Ωδές στον Πρίγκιπα» του Νίκου - Αλέξη Ασλάνογλου από τον πρώτο κιόλας στίχο: "Η θέση σου είναι στην Αθήνα Πρίγκιπα". Ο χώρος μας, που λέγεται Μπανγκλαντές, είναι στο κέντρο της πόλης. Και αυτό το κέντρο δεν είναι πολύ μακριά από τη χώρα της Ασίας. Ο Πρίγκιπας σε ένα υπόγειο της Ομόνοιας ένιωσα πως θα φτιάξει μια αντίθεση που γεννά έναν σπινθήρα ποίησης. Η περφόρμανς μας, βέβαια, με αναφορές σε Άμλετ και Ρεμπό φτάνει μέχρι τον Αντώνη Σαμαρά («Ω διορισμένε Πρίγκιπα...»), μου λέει ο σκηνοθέτης Βασίλης Νούλας που ανεβάζει με την ομάδα Nona Melancholia την ποιητική συλλογή του Ασλάνογλου «Ωδές στον Πρίγκιπα».

Δεν αποφεύγω να τον ρωτήσω τις δυσκολίες που έχει να ανεβάζεις ποίηση στο σανίδι: «Το θεατρικό κείμενο εν πολλοίς εμπειρέχει και τον τρόπο που θα το σκηνοθετήσεις. Το να επιλέγεις να ανεβάζεις ποίηση νιώθω πως είναι λυτρωτικό, απελευθερωτικό, σου αφήνει τον χώρο η ποίηση και βρίσκεται πιο κοντά στην περφόρμανς. Για παράδειγμα, εμείς στο έργο μας έχουμε εντάξει πολύ το εικαστικό στοιχείο. Αυτό που

έχει σημασία εν ολίγοις είναι να δονούμαστε ποιητικά από το κείμενο, που συχνά εδώ βρίσκεις και μια υψηλή θερμοκρασία», απαντά ο Νούλας, ο οποίος έχει σπουδάσει στη Σχολή Καλών Τεχνών (εξού και η εικαστική έγνοια) ενώ και πέρσι δοκιμάστηκε στη μεταφορά ποίησης στο σανίδι. «Ανεβάσαμε πέρσι τα «Εκτοπλάσματα» του Μίλτου Σαχτούρη στο σπίτι μου. Φτιάξαμε μια αισθητική από splatter και b-movies ενώ δεν υπήρχε είσοδος, απλά ένα κουτί ενίσχυσης (όπως και τώρα στην παράσταση στο Μπανγκλαντές)», αναφέρει στα «ΝΕΑ» και μοιάζει να επανανοηματοδοτεί τον όρο τρυφερότητα με μια παράξενη παράσταση σε ένα σκληρό μέρος όπως η Ομόνοια.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. «Συγγενής» του Ασλάνογλου, Σαλονικιός κι αυτός και ποιητής της εσωστρέφειας, της ευαισθησίας (έστω και συχνά με πιο κυνικό πρόσημο), ο Ντίνος Χριστιανόπουλος ανεβαίνει επίσης στο σανίδι. Για την ακρίβεια, με όρους μιας περφόρμανς που παίρνει το όνομά της από τον δίσκο «το πρώτο απ' το δεύτερο και το δεύτερο απ' το τρίτο» (Puzzlemusik) όπου ο συνθέτης Socos μελοποίησε στίχους του Χριστιανόπουλου με ερμηνευτή τον Μαρίνο Τζιάρο. Εδώ μάλιστα στην παράσταση που θα απολαύσουν μόνο οι Σαλονικείς συνθέτης και τραγουδιστής θα συνυπάρξουν με δύο χορευτές σε έναν πρωτότυπο οπτικοποιημένο διάλογο πάνω στο ποιητικό σύμπαν του Χριστιανόπουλου.

ΣΚΑΡΙΜΠΑΣ. Κι αν οι δύο θεσσαλονικείς ποιητές έχουν την τιμητική τους, χώρο διεκδικεί και ο εκ Χαλκίδος συγγραφέας και ποιητής Γιάννης Σκαρίμπας. Το περίφημο «Θείο τραγί» του, που ανέβηκε πετυχημένα πέρσι στο Βίος και στο Φεστιβάλ Αθηνών από τον Αρη Μπινιάρη, επαναλαμβάνεται φέτος από τον νέο ηθοποιό σε έναν νέο κύκλο παραστάσεων. [...]

ΡΙΤΣΟΣ. Μακριά από το Βυρσοδεφείο όπου θα ανέβει το «Θείο τραγί», στο Τσαί στην Σαχάρα, στα Ιλίσια, μια άλλη ομάδα ηθοποιών επιλέγει ποίηση για να φτιάξει τη δική της θεατρική συνθήκη: Η «Νυχτερινή σονάτα» σε κείμενα της Ανναμπέλ Ματθαίου και σκηνοθεσία της ίδιας και του Θάνου Σιδηρά βασίζεται στη «Σονάτα του σεληνόφωτος» του Γιάννη Ρίτσου. Κι αν προσθέσουμε στα παραπάνω τις πρόσφατες παραστάσεις «Εκεί που δεν ταξίδεψα ποτέ» σε σκηνοθεσία Αργύρη Ξάφη και μουσική Τάση Χριστογιαννόπουλου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με άξονα στίχους του Ε. Κάμινγκς, καταλαβαίνετε πως η ποίηση είναι εδώ και πατάει γερά και στο σανίδι.

INFO

■ «Ωδές στον Πρίγκιπα» στο Μπανγκλαντές (Χαλκοκονδύλη 35, τηλ. 6985.790834) ως τις 11 Νοεμβρίου. ■ «Νυχτερινή Σονάτα» στο Τσάι στη Σαχάρα (Λαοδικείας 18, Ιλίσια, τηλ. 2110-120936). ■ «Το θείο τραγί» από τους Τάσο Δαρδαγάνη και Μαρία Φλωράτου, 7-9 Νοεμβρίου στο Βυρσοδεψείο (Ορφέως 174, τηλ. 210-3639.962). Είσοδος ελεύθερη. ■ «Το πρώτο απ' το δεύτερο και το δεύτερο απ' το τρίτο», 11 Νοεμβρίου (για μία μόνο παράσταση) στο θέατρο Black Box στη Θεσσαλονίκη. ■ «Το θείο τραγί» από τον Άρη Μπινιάρη στο θέατρο της Οδού Κυκλάδων (Κεφαλληνίας και Κυκλάδων 11, τηλ. 210-8217.877), 12-23 Νοεμβρίου.